Opvolging aanbevelingen Rekenkameronderzoeken 2024–2026

Inleiding

Op grond van artikel 185a van de Gemeentewet informeert het college jaarlijks aan de gemeenteraad over de opvolging van aanbevelingen van de Rekenkamer. Deze rapportage geeft inzicht in de voortgang van vier onderzoeken die de Rekenkamer Assen in 2024 en 2025 heeft uitgevoerd: Subsidiebeleid, Armoede en ongelijkheid, Risicomanagement en Ravijnjaar. De informatie is gebaseerd op de bestuurlijke reacties en de actuele stand van zaken van de betrokken teams per juli 2025.

1. Subsidiebeleid (2024)

- Aanbeveling 1 – Herijk beleidscyclus subsidies

Aanbeveling: Herijk als raad de beleidscyclus ten aanzien van subsidies: van concrete en meetbare doelen, via aansluitende subsidiekaders en een doelmatig proces, naar monitoring en verantwoording.

Status: Continu

Toelichting: Wij onderschrijven de strekking van de aanbeveling om meer scherpte aan te brengen, om doelen scherper te formuleren en meer meetbare indicatoren te formuleren bij de inzet van publieke middelen. De aanbevelingen voor nieuw op te stellen subsidieregelingen helpen dan ook om maatschappelijke impact nog zichtbaarder te maken. Daar gaan we dan ook mee door.

- Aanbeveling 2 – Plan van aanpak subsidieproces

Aanbeveling: Geef als raad het college de opdracht om een plan van aanpak te formuleren waarmee het hele subsidieproces op orde wordt gebracht.

Status: Afgerond

Toelichting: Deze aanbeveling zien wij als bevestiging en steun voor onze huidige werkwijze. De gemeenteraad is immers nauw betrokken via de accountantscommissie. De afgelopen jaren hebben we belangrijke stappen gezet. Wij hebben gekozen voor een pragmatische, effectieve en efficiënte aanpak.

- Aanbeveling 3 – Informatiebehoefte gemeenteraad

Aanbeveling: Definieer als raad de informatiebehoefte omtrent de subsidies. Geef vervolgens als raad het college opdracht om de monitoring van de

uitvoering van het subsidiebeleid op orde te brengen. Besteed in de monitoring expliciet aandacht aan de bijdrage van subsidies aan het realiseren van maatschappelijke impact.

Status: Afgerond

Toelichting: De accountantscommissie heeft deze aanbeveling besproken. De huidige werkwijze zoals die bij subsidies van toepassing is, wordt nog steeds als afdoende beoordeeld. De accountantscommissie vraagt zich wel af of deze commissie het juiste orgaan is om deze vraag, gesteld aan de gehele raad, te beantwoorden.

- Aanbeveling 4 – Periodieke evaluatie van subsidies

Aanbeveling: Breng als college en raad een systeem van periodieke evaluatie van de doeltreffende inzet van subsidies op gang en houd de inzet van subsidies eens per raadsperiode tegen het licht.

Status: Continu

Toelichting: De periodieke evaluatie integreren we in de reguliere P&C cyclus. Zo voorzien wij de gemeenteraad gestructureerd en regelmatig van informatie. Een apart traject rondom het onderwerp subsidies heeft niet onze voorkeur. We voeren liever een gesprek over inhoudelijke thema's en de beoogde maatschappelijk impact en hoe we deze kunnen ondersteunen door subsidies in te zetten. De gemeenteraad kan dan vanuit haar kaderstellende rol aangeven wat zij wil bereiken en waar zij middelen voor in wil zetten. Als college gebruiken we subsidie dan als één van de instrumenten.

Samenvattend: De uitvoering van de aanbevelingen is grotendeels afgerond. De rechtmatigheid en transparantie van het subsidieproces zijn verbeterd. We bevelen aan om in 2027 niet nogmaals te rapporteren over de opvolging van deze aanbevelingen.

2. Armoede en ongelijkheid (2025)

- Aanbeveling 1 – Regie op samenwerking

Aanbeveling: Vraag als raad aan het college om meer regie te nemen en gerichter te sturen op de samenwerking met ketenpartners en maatschappelijke organisaties.

Status: Afgerond

Toelichting: Het gaat om de ketenpartners Vaart Welzijn, WPDA en de GKB. We hebben bij hen getoetst of ze de gemeentelijke regierol missen en wat we kunnen verbeteren. Deze ketenpartners geven aan zich niet te herkennen in deze aanbeveling.

We hebben voor de maatschappelijke organisaties een leerkring. De financieel regisseur is met hen in gesprek hierover en wat zij mogelijk missen. Dit blijkt heel genuanceerd te liggen. De ene organisatie hecht veel waarde aan autonomie en eigen procedures. Dan gaat het om organisaties als de Voedselbank, Humanitas, Schuldhulpmaatje, Stichting Leergeld. De andere wil juist wel intensief samenwerken zoals Budgethulp.

Per samenwerking kijken we noodzakelijk en wenselijk is.

- Aanbeveling 2 – Duidelijke en meetbare doelen

Aanbeveling: Vraag als raad aan het college om met concrete doelen hoofd- en bijzaken van elkaar te scheiden.

Status: Afgerond

Toelichting: De raad heeft op 19 september 2025 de Asser aanpak armoede en schulden vastgesteld. In de aanpak staan (meetbare) ambities. En er staat aangegeven hoe we deze ambities willen bereiken en meetbaar maken.

- Aanbeveling 3 – Monitoring en effectmeting

Aanbeveling: Vraag als raad aan het college om monitoring samen met de ketenpartners en maatschappelijke organisaties in te richten.

Status: Afgerond

Toelichting: We hebben in de aanpak armoede en schulden aangegeven welke doelen we hebben en hoe we dat gaan meten. Daar spelen maatschappelijke organisaties ook een rol in.

Elke organisatie heeft een eigen werkwijze en hanteert een ander monitorsysteem. We vragen wel van organisaties die wij subsidiëren om aan te geven hoeveel inwoners zij bereiken en succesvol ondersteunen.

- Aanbeveling 4 – Samenhang en coördinatie

Aanbeveling: Vraag als raad aan het college om de samenhang tussen doelen en de rol van betrokken organisaties te verhelderen.

Status: Afgerond

Toelichting: Maatschappelijke organisaties hebben vooral een rol in het verzachten van de omstandigheden van inwoners en het signaleren van armoede. Dat hebben we ook zo beschreven in de aanpak. Aan de gemeente verbonden partijen, zoals Stichting GKB en Werkplein Drentsche Aa (WPDA), hebben een duidelijke doelstelling. De Stichting GKB in het ondersteunen van inwoners met problematische schulden. En het WPDA in de uitvoering van de

Participatiewet. De opdracht aan het WPDA is vastgelegd in de Kadernota Werk, Inkomen en Ontwikkeling. De ambities in de Kadernota en Asser aanpak armoede en schulden sluiten daarop aan.

Samenvattend: De aanbevelingen afgerond. We bevelen aan om in 2027 niet nogmaals te rapporteren over de opvolging van deze aanbevelingen.

3. Risicomanagement (2025)

- Aanbeveling 1 – Herijking nota weerstandsvermogen en risicomanagement

Aanbeveling: Stel als gemeenteraad de herijkte nota weerstandsvermogen en risicomanagement vast, en borg daarin dat er afdoende aandacht is voor het identificeren en beheersen van niet-financiële risico's.

Status: Afgerond

Toelichting: De nota is herschreven en wordt in de november 2026 vergadering ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

- Aanbeveling 2 – Professionalisering en training

Aanbeveling: Geef als raad opdracht aan het college om het risicomanagementproces verder te professionaliseren.

Status: Continu

Toelichting: De verouderde aanpak is vervangen door een nieuwe werkwijze binnen het projectmatig werken. Trainingen worden wanneer nodig gehouden voor projectleiders en teammanagers. De basistraining wordt daarbij gegeven door eigen medewerkers. Borging vindt plaats via de kwaliteitsteam projectmatig werken.

- Aanbeveling 3 – Risicoparagraaf

Aanbeveling: Geef als raad opdracht aan het college om een expliciete risicoparagraaf op te nemen in raadsvoorstellen en raadsbesluiten. Waarbij ook risico's inzichtelijk worden gemaakt die de gemeente loopt als projecten niet worden uitgevoerd.

Status: Afgerond

Toelichting: De accountantscommissie heeft dit onderwerp besproken maar ziet op dit moment geen toegevoegde waarde om de huidige kanttekeningen in het raadsvoorstel aan te passen naar een risicoparagraaf. Het is wel van belang dat de organisatie risicomanagement actief invult.

- Aanbeveling 4 – Typering risico projecten

Aanbeveling: Maak als raad afspraken met het college over de inrichting van het risicomanagement voor diverse soorten projecten.

Status: Afgerond

Toelichting: De accountantscommissie heeft dit besproken. Op dit moment ziet deze commissie geen aanleiding om hierop actie te ondernemen.

Samenvattend: De aanbevelingen zijn uitgevoerd. We bevelen aan om in 2027 niet nogmaals te rapporteren over de opvolging van deze aanbevelingen.

4. Ravijnjaar (2025)

- Aanbeveling 1 – Inzicht in financiële vooruitzichten

Aanbeveling: Geef als College van B&W aan de gemeenteraad meer inzicht in de herkomst van de baten in de begroting, en de invloed die dit heeft op de keuzevrijheid van de gemeente.

Status: Afgerond

Toelichting: Na de gemeenteraadsverkiezingen 2026 hebben de formerende partijen inventarisatie van theoretische bezuinigingsmaatregelen vanaf 2027 ontvangen. De gemeenteraad heeft begin september 2026 deze inventarisatie ook gekregen. Hiermee is invulling gegeven aan toezegging 15: Quickscan bezuinigingsmaatregelen. Daarnaast past dit ook in ons streven om de raad volledig en transparant te informeren. In de begeleidende brief heeft het college ook aangegeven welke maatregelen uit de inventarisatie zijn genomen om de begroting voor 2027 sluitend te krijgen.

De inventarisatie is wat ons betreft nog niet achterhaald. Wij verwachten dat nieuwe maatregelen nodig zijn om de begroting 2028 sluitend te krijgen.

Wij zullen de raad blijven informeren over de financiële vooruitzichten en de inspanningen van de gemeente, de VNG en het Stedennetwerk G40 om de taken en middelen in balans te brengen.

Bij de bespreking van het coalitieakkoord heeft het college het aanbod gedaan om desgewenst ook aanwezig te zijn bij fractievergaderingen voor uitleg of toelichtingen.

- Aanbeveling 2 – Langetermijnvoorbereiding op structurele tekorten

Aanbeveling: Verzoek als raad dat het college meer inzicht verschaft in de verschillende keuzen die er zijn bij de bezuinigingen en de daarmee samenhangende scenario's.

Status: Afgerond

Toelichting: Zie aanbeveling 1

- Aanbeveling 3 – Transparante informatievoorziening aan de raad

Aanbeveling: Voer als raad tijdig het gesprek met het college, maatschappelijke organisaties en inwoners over de mogelijke gevolgen van de bezuinigingen en de daarmee samenhangende scenario's; wacht daarmee niet tot 2026.

Status: Afgerond

Toelichting: Zie aanbeveling 1

Samenvattend: De aanbevelingen zijn uitgevoerd. We bevelen aan om in 2027 niet nogmaals te rapporteren over de opvolging van deze aanbevelingen.

5. Democratische legitimiteit RES

Op 9 april 2026 heeft het college een reactie aan de rekenkamer gestuurd. De inhoud van deze brief wordt hieronder per aanbeveling nogmaals weergegeven.

- Aanbeveling 1 – Energietransitie onderdeel van participatieverordening

Aanbeveling: Aan de gemeenteraad en het college van B&W: werk de verplichte participatieverordening specifiek uit voor participatie van inwoners en maatschappelijke organisaties bij de energietransitie.

Status: Afgerond

Toelichting: In juli 2024 is de Verordening participatie en uitdaagrecht gemeente Assen vastgesteld. Het thema energietransitie is hierbij aangemerkt als majeur onderwerp. In Artikel 6 van de Verordening staat dat (potentiële) deelnemers aan een participatieproces mogen rekenen op verslaglegging over hun gedeelde inbreng en wat daarmee gebeurd is en tot welk besluit het heeft geleid. Ook wordt bij het programma Energietransitie per project of beleidsstuk met impact op de omgeving participatie uitgewerkt in een participatieplan en/of communicatieaanpak, zoals is vastgelegd in de Participatieverordening. In de participatiedossiers wordt vastgelegd hoe het participatieproces is verlopen.

- Aanbeveling 2 – Betrokkenheid raad bij RES besluiten

Aanbeveling: Aan de gemeenteraad: maak een gemotiveerde keuze over de wijze waarop u betrokken wilt zijn bij besluiten die binnen de Drentse RES-regio worden genomen.

Status: Ligt bij de raad

Toelichting: In deze aanbeveling richt de Rekenkamer zich specifiek op de gemeenteraad. Het college heeft geen oordeel over de informatiepositie van de raad, dat is aan de raad zelf. Het college voorziet de gemeenteraad, in afstemming met het presidium op verschillende manieren van informatie over de energietransitie, bijvoorbeeld bij kwartaalbijeenkomsten en via nieuwsbrieven. Bij de Langetermijnagenda (LTA) van de vorige gemeenteraad was de energietransitie aangemerkt als majeur onderwerp, waardoor bij voorstellen die de energietransitie aangaan, procesafspraken gemaakt werden met het presidium. Mocht de nieuwe gemeenteraad wensen hebben als het gaat om zijn informatiepositie, dan denken we daar graag in mee.

- Aanbeveling 3 – Verwerk input van stakeholders en inwoners

Aanbeveling: Aan het college van B&W: werk de input van stakeholders en inwoners uit en reageer daarop zoals ook in een reactienota bij zienswijze procedure.

Status: Afgerond

Toelichting: In de Participatieverordening is opgenomen hoe wij participeren met inwoners en andere belanghebbenden. Bij de projecten van het programma Energietransitie is participatie opgenomen in de formats die we gebruiken. Bij beleidsopdrachten met impact op de omgeving, zoals het Warmteprogramma, maken we een participatieplan en een participatieverslag na afloop. Het gepubliceerde participatieverslag zorgt al voor transparantie richting belanghebbenden over of en hoe hun input is meegenomen. Daarmee acht het college een reactienota zoals bij een zienswijze procedure niet nodig.

Samenvattend: De aanbevelingen zijn uitgevoerd. We bevelen aan om in 2027 niet nogmaals te rapporteren over de opvolging van deze aanbevelingen.

6. Digitale toegankelijkheid

In dit rekenkameronderzoek zijn 8 aanbevelingen gedaan. Het college heeft daarop een reactie gegeven. Er is nog onvoldoende tijd geweest om met de aanbevelingen aan de slag te gaan. Volgend jaar zal in de rapportage hier meer aandacht worden gegeven.

Overkoepelende conclusies

De opvolging van de rekenkameronderzoeken laat zien dat de gemeentelijke organisatie de aanbevelingen actief oppakt en structureel borgt.

Tenslotte

Bij de opstelling van deze rapportage is de gemeentelijke organisatie aangelopen tegen het feit dat bij sommige raadsvoorstellen de collegereactie geen onderdeel uitmaakte van het uiteindelijke besluit van de raad. De collegereactie gaat meestal al inhoudelijk in op de aanbevelingen. Het is aan te bevelen om bij toekomstige besluiten de collegereactie integraal onderdeel te laten zijn van de besluitvorming. De raad kan dan, het college gehoord hebbende, een afwijkend besluit nemen op de aanbevelingen van de rekenkamer.

Daarnaast worden er aanbevelingen aan de raad gedaan. Het is daarbij niet duidelijk hoe de raad deze aanbevelingen gaan oppakken en welke raadscommissie deze acties oppakt. Het is verstandig dat de raad daar, in afstemming met de rekenkamer, heldere afspraken over vastlegt.